

**őáléőőőáléőőFővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság
1.Bhar.111/2018/6.**

A Fővárosi Ítéltábla mint harmadfokú bíróság Budapesten, 2018. év szeptember hó 20. napján megtartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t :

A rágalmazás vétsége miatt I.r. vádlott és társa ellen indult büntetőügyben a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 26.Bf.5479/2018/7-I. számú ítéletét helybenhagyja azzal, hogy a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzi, és a Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság ügydöntő határozatának megnevezése ítélet.

Felhívja a magánvádlót, hogy hivatalos lelet készítésének terhe mellett a kézbesítéstől számított 8 (nyolc) napon belül rójon le 10.000,- (tízezer) forint másodfellebbezési illetéket.

A végzés ellen további fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

A Budapesti XVIII. és XIX. Kerületi Bíróság 2017. december 13. napján kihirdetett 5.B.XVIII.960/2016/16. számú ítéletével az I.r. vádlottat és a II.r. vádlottat bűnösnek mondta ki 1-1 rendbeli, a Btk. 226. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő rágalmazás vétségében, ezért mindkét vádlottat megrovásban részesítette. A kerületi bíróság - a bűncselekmény törvényhelyének megjelölése nélkül - az I.r. vádlottat az ellen 1 rendbeli bűnsegédként elkövetett rágalmazás vétsége, továbbá a II.r. vádlottat az ellene 1 rendbeli rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól felmentette. Az elsőfokú bíróság nem jelölte meg ítéletében a felmentő rendelkezés jogalapját, azonban határozatából megállapítható, hogy a felmentést törvényi tényállási elem hiányára, azaz bűncselekmény hiányára alapította. A kerületi bíróság kötelezte a vádlottakat, hogy egyetemlegesen fizessenek meg a magánvádlónak 10.000,- forint bűnügyi költséget.

Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a vádlottak és védőjük jelentettek be fellebbezést felmentés érdekében.

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 2018. március 19. napján kihirdetett 26.Bf.5479/2018/7-I. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, az I.r. vádlottat, valamint a II.r. vádlottat az ellenük - egységesen - a Btk. 226. § (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő folytatólagosan, társtettesként elkövetett rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette. Megállapította, hogy az eljárás során felmerült bűnügyi költséget a magánvádló viseli.

A másodfokú bíróság arra hivatkozással mentette fel a vádlottakat az ellenük emelt vád alól, hogy az inkriminált kinyilatkoztatások esetében nem állapíthatók meg a rágalmazás, illetve a becsületsértés vétségének valamennyi törvényi tényállási elemei.

A másodfokú bíróság ítéletével szemben a magánvádló jelentett be fellebbezést a vádlottak terhére, bűnösségük megállapítása végett.

A magánvádló fellebbezésének írásban előterjesztett indoklásában rámutatott arra, hogy a másodfokú bíróság határozata értelmében a vádlottak terhére megállapított cselekmény a folytatólagosság egységébe tartozik, továbbá azt is kifejtette a törvényszék, hogy az egyes részcselekmények tekintetében nincs helye felmentő rendelkezésnek, azonban ennek ellenére kizárólag egyetlen kinyilatkoztatás vonatkozásában bírálta felül az elsőfokú bíróság ítéletét, amelynek következtében a törvényszék felülbírálata nem volt teljes körű, mivel határozatában a folytatólagos elkövetésre tekintettel az összes sérelmezett kitéttel foglalkoznia kellett volna.

A vád tárgyává tett vádlotti megnyilatkozások közül „Az alérletbe menekülésem a felperes valóperünk idején tanúsított folyamatos zaklatása, pl. a munkahelyemen, váltotta ki az elköltözésemet.” kijelentéssel összefüggésben kérte figyelembe venni, hogy ezt az állítást a másodfokú bíróság érdemben nem vizsgálta meg, továbbá az idézett mondat valótlan tényállítást tartalmaz, amely a zaklatás bűncselekmény elkövetésére utal személyének „befeketítése” érdekében, így megítélése szerint a rágalmazás vétségének törvényi tényállását egyértelműen kimeríti.

A magánvádló az inkriminált „gyáva” kifejezésről előadta, hogy azt a II.r. vádlott a 2016. január 6. napján megtartott tárgyaláson kétszer is használta, és külön kiemelte, hogy ezzel az volt a célja, hogy felhívja a polgári perben eljáró bíróság figyelmét a rosszhiszemű pervitelére, azonban állítása szerint az e körben előadott érvek nem fedték a valóságot. Véleménye szerint a kifogásolt jelző használata is kimerítette a rágalmazás bűncselekmény törvényi tényállását, amellyel kapcsolatban kiemelte, hogy a másodfokú bíróság ítéletének indoklásában ezzel a vádlotti megnyilvánulással sem foglalkozott érdemben.

A „bosszúálló, anyagi és egyéb, jogilag és erkölcsileg védhetetlen tulajdonságokkal rendelkező emberről van szó” kinyilatkoztatásról kúriai döntésekre és elvi határozatokra, valamint az ügyvédi kamara szabályaira hivatkozva kifejtette, hogy az gyalázkodó jellegű és az emberi méltóság sérelmével járó nyilatkozat, amelyre nem vonatkoztatható a másodfokú bíróság által alkalmazott, azonban tárgyában teljes mértékben eltérő EBH2017.B.11. számú kúriai határozat.

Végezetül előadta, hogy a vádlottak a terhükre rótt cselekményt aljas indokból követték el, mert céljuk az anyagi haszonszerzés volt, valamint felsorolta, hogy meglátása szerint a megállapított tényállás milyen pontatlanságokat tartalmaz.

Mindezek alapján elsődlegesen a másodfokú bíróság ítéletének megváltoztatását és a vádlottak bűnösségének az elsőfokú ítélet szerinti megállapítását, másodlagosan a másodfokú ítélet hatályon kívül helyezését és a tényállás kellő tisztázása, valamint további bizonyítékok beszerzése érdekében az elsőfokú bíróság új eljárás lefolytatására utasítását indítványozta.

A vádlottak védője írásban előterjesztett beadványában a másodfokú bíróság ítéletének helybenhagyását kérte, mivel álláspontja szerint a törvényszék helytállóan alkalmazta a Kúria EBH2017.B.11. számú határozatát, továbbá a magánvádló fellebbezése nem tartalmaz olyan újdonstágot, amely a másodfokú ítélet megváltoztatását eredményezné.

A magánvádló fellebbezése nem alapos.

A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény (Be.) 2018. július 1. napján történt hatályba lépésre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla a Be. 868. § (1) bekezdése alapján a Be. rendelkezései szerint járt el, és mint harmadfokú bíróság a magánvádló fellebbezése folytán a Be. 618. § (1) bekezdés a)/aa) pontja és b) pontja értelmében a másodfokú bíróság ítéletének a fellebbezéssel sérelmezett ellentétes döntését és az elsőfokú és másodfokú bírósági eljárást bírálta felül.

Ennek során megállapította, hogy az első- és másodfokon eljáró bíróságok a perrendi szabályokat megtartották, továbbá az elsőfokú bíróság ügyfelderítési kötelezettségét is teljesítette.

A kerületi bíróság a vád tárgyává tett cselekmények elbírálása szempontjából releváns valamennyi bizonyítékot feltárta és kellő részletességgel indokát adta annak, hogy tényállását miként alapította a vádlottaknak az inkriminált nyilatkozatokat nem vitató vallomásán túl az eljárás során beszerzett polgári peres okirati bizonyítékok tartalmára.

A másodfokú bíróság az eljárásakor hatályban volt 1998. évi XIX. törvény 348. § (2) bekezdésére hivatkozással a felülbírálat terjedelmét kizárólag a „bosszúálló, anyagi és egyéb, jogilag és erkölcsileg védhetetlen tulajdonságokkal rendelkező emberről van szó” megnyilvánulásra korlátozta, amelyről megállapította, hogy sem a rágalmazás, sem a becsületsértés vétségének megállapítására nem alkalmas, majd a vádlottakat a vád tárgyát képező cselekmények általa helyesnek tartott minősítése alapján folytatólagosan, társtettesként elkövetett rágalmazás vétsége miatt emelt vád alól bűncselekmény hiányában felmentette.

A harmadfokú bíróság észlelte, hogy a törvényszék az ítéletének 3. oldal második bekezdése utolsó mondatában pontatlanul hivatkozott a vád tárgyává tett eseményekre, ezért az ítéltábla a kerületi bíróság tényállásában helyesen megállapított időrendi sorrend alapján rögzíti, hogy az eljárás tárgyát három megnyilatkozás képezte.

A 2016. január 2. napján kelt beadványban írt „Az alérletbe menekülésem, a felperes válóperünk idején tanúsított folyamatos zaklatása, pl. a munkahelyemen, váltotta ki az elköltözésemet.”, és a „(...) bosszúálló, anyagi és egyéb, jogilag és erkölcsileg védhetetlen tulajdonságokkal rendelkező emberről van szó (...)” kitételek, továbbá a 2016. január 6. napján tartott tárgyaláson a II.r. vádlott azon felszólalása, amelyben a magánvádlót - mint felperest - két alkalommal is a „gyáva” jelzővel illette.

A fentiek tisztázása a másodfokú bíróság által kifejtett részjogerőre és azzal szoros összefüggésben a folytatólagosság egységére vonatkozó megállapításai miatt az alább kifejtendő okokra tekintettel alapvető jelentőséggel bír.

A másodfokú eljárás alatt hatályban volt 1998. évi XIX. törvény 348. § (2) bekezdése - illetve a jelenleg hatályos Be. 590. § (8) bekezdése értelmében is - nem bírálható felül az ítéletnek az a felmentő vagy eljárást megszüntető rendelkezése, amely ellen nem fellebbeztek, így a törvényi rendelkezés a vádlott(ak) javára szólóan megteremti a jogbiztonságot a jogorvoslással nem támadott bűncselekmények vonatkozásában.

A másodfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy az elsőfokú bíróság ítéletének a vádlottakat érintő felmentő rendelkezései tekintetében - magánvádlói, valamint az ítéletnek e felmentő rendelkezéseit nem támadó védői és vádlotti fellebbezés hiányában - beállt a részjogerő, így a felülbírálatot kizárólag a fentebb már idézett mondatra terjesztette ki. A magánvádló mindezt arra hivatkozással kifogásolta, hogy a törvényszék megállapította a folytatólagos elkövetést, így a részjogerő az egyes részcselekmények vonatkozásában nem állhatott be, ezért a másodfokú bíróság eljárási szabálysértést követett el, amikor nem folytatott le teljes körű felülbírálatot.

Az elsőfokú bíróság arra a jogi álláspontra helyezkedett, hogy a vád tárgyát képező megnyilvánulások a törvényi tényállási elemek maradéktalan megvalósulása esetén több rendbeli rágalmazás bűncselekmény megállapítását eredményezték volna, ebből adódóan ítéletében több rendbeli bűncselekményről rendelkezett, amikor egyrészt a vádlottakat bűnösnek mondta ki 1-1 rendbeli rágalmazás vétségében, másrészt további 1-1 rendbeli rágalmazás vétsége vonatkozásában ezzel ellentétes végkövetkeztetésre jutott. Ebben az esetben az 1998. évi XIX. törvény 348. § (2) bekezdése szerint a másodfokú felülbírálat az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezésére csak akkor terjedhetett volna ki, ha a fellebbezés kifejezetten ezt a rendelkezést támadja, ellenkező esetben a felmentő rendelkezés jogerőre emelkedik (részjogerő).

Az iratok tartalma alapján az ítélőtábla megállapította, hogy a törvényszék helytállóan hivatkozott arra, hogy az elsőfokú ítélet felmentő rendelkezését nem támadta fellebbezés, mivel a magánvádló a kerületi bíróság ítélete ellen nem jelentett be fellebbezést, míg a vádlottak és védőjük - értelemszerűen - kizárólag az elsőfokú ítélet bűnösséget kimondó rendelkezését sérelmezték. Mindez azt eredményezte, hogy a másodfokú és harmadfokú felülbírálat tárgyát kizárólag a „bosszúálló, anyagi és egyéb, jogilag és erkölcsileg védhetetlen tulajdonságokkal rendelkező emberről van szó” megnyilvánulás képezhette, mert „Az albérletbe menekülésem, a felperes valóperünk idején tanúsított folyamatos zaklatása, pl. a munkahelyemen, váltotta ki az elköltözésem.” kijelentés és a „gyáva” jelző használata vonatkozásában beállt a részjogerő.

A részjogerővel érintett tényállítást, illetve kifejezést illetően a másodfokú bíróság helytállóan járt el, amikor mellőzte az érdemi vizsgálatukat, azonban ugyanígy kellett volna cselekednie a büntetőjogi minősítés tekintetében, vagyis a részjogerővel érintett cselekményeket utólag nem minősíthette volna át, még akkor sem, ha az elsőfokú bíróság a minősítés körében esetleg tévedett.

Az eddig kifejtetteket összegezve a harmadfokú bíróság tehát megállapította, hogy „Az albérletbe menekülésem, a felperes valóperünk idején tanúsított folyamatos zaklatása, pl. a munkahelyemen, váltotta ki az elköltözésem.” kijelentés és a „gyáva” jelző használata sem a másodfokú, sem a harmadfokú felülbírálat tárgyát nem képezhette, így a másodfokú és harmadfokú bíróságok e kinyilatkoztatások büntetőjogi minősítésének helyességét sem vizsgálhatták, ezért a törvényszék túllépte az általa egyébként helyesen megjelölt felülbírálat terjedelmét, amikor a részjogerővel érintett cselekmények minősítésén is változtatott, megállapítva a folytatólagos elkövetést.

Mindezek alapján az ítélőtábla a folytatólagos elkövetésre utalást mellőzte, továbbá a másodfokú ítélettel szemben bejelentett magánvádlói fellebbezésnek kizárólag a „bosszúálló, anyagi és egyéb, jogilag és erkölcsileg védhetetlen tulajdonságokkal rendelkező emberről van szó” kitételrel, mint önálló megnyilvánulással kapcsolatos érveit vizsgálhatta meg, az egyéb kinyilatkoztatásokkal a már elsőfokon beállt részjogerőre tekintettel - a másodfokú bírósággal egyezően - nem foglalkozhatott.

Az első- és másodfokú bíróság álláspontja között a felülbírálat tárgyát képező kinyilatkoztatás jogi megítélésében, és ezzel összefüggésben a bűnösség kérdésében volt eltérés.

A Fővárosi Ítéltábla egyetértett a másodfokú bíróság bűnösség hiányára levont következtetésével, azonban az alább kifejtendő, részben eltérő jogi indokok alapján.

A Kúria EBH2017.B.11. számú határozatával szemben kifejtett magánvádlói kifogás miatt az ítéltábla rögzíti, hogy önmagában az a körülmény, hogy a rágalmazás és becsületsértés vétségével összefüggésben meghozott valamely kúriai döntés tárgyát képező megnyilvánulás tartalmilag eltér a jelen eljárásban vizsgált kinyilatkoztatástól, még nem eredményezi azt, hogy a határozatban kifejtett - az adott vádlottól és bűncselekménytől elvonatkoztatható - elveket ne lehetne figyelembe venni, különösen akkor, ha azok az említett két bűncselekmény elhatárolásának kérdéskörét taglalják általános jelleggel.

Az említett határozatában a Kúria először is rámutatott, hogy a büntetőjogi felelősség alapkérdése a tényállásszerűség, majd kifejtette, hogy a becsületbevágó magatartás ellenében álló törvényi tényállás egyrészt a mással szemben becsület csorbítására alkalmas kifejezés használata, ami - egyéb törvényi feltételek megléte esetén - a becsületsértés, másrészt a valakiről más előtt becsület csorbítására alkalmas tény állítása, híresztelése, vagy ilyen tényre közvetlenül utaló kifejezés használata, ami a rágalmazás. A Kúria arra is rámutatott, hogy a tényállásszerűség szempontjából annak van jelentősége, hogy mindkét bűncselekmény - az alapesetét tekintve - formális, tehát nem eredmény-bűncselekmény, ezért az elkövetési tevékenység pontos meghatározása annál is inkább szükséges, mert a tárgyi oldalon - a jogi tárgyon kívül - egyedül ez határozza meg a cselekmény jellemzőit. Mindez azt jelenti, hogy a Btk. az elkövetési magatartást a becsületcsorbításra alkalmasság függvényében határozza meg, vagyis a Büntető Törvénykönyv megadja a védendő értéket, ami a becsület, viszont a bíróra bízva valamely elkövetési magatartás sértésre alkalmasságának eldöntését. A törvény valójában tehát nem ad konkrét elkövetési magatartást, hanem megfeleltetést vár el, ezért lehet mondani, hogy nyitott a törvényi tényállás, és a törvény a bíró feladatává teszi a konkretizálást.

A Kúria azt is rögzítette, hogy a rágalmazás és becsületsértés között rendszerint nagy súlykülönbség áll fenn, mivel a rágalmozó eseményt, történést formál, az eseménynek, a történetnek pedig a hallgató szemében mindig nagyobb a hitele, mint a már jellegében is szubjektív értékítéletnek vagy egyéb nyilatkozatnak. A rágalmozó tényállítás az objektív valóság hitelével jelentkezik, mutatkozik meg a hallgató számára, ezzel szemben a - csupán - becsületsértő kijelentéseknek rendszerint nincs konkrét tartalma. Ehhez képest alapvető különbség van aközött, hogy az elkövető a tényállításával a hallgató jövőbeni értékítéletére apellál, avagy aközött, hogy eleve értékítéletet mond. Előbbi a hallgatót meg akarja győzni saját igazáról, utóbbi viszont már készen szállítja a saját álláspontját, értékítéletét. A rágalmozó tényállítás alapján a hallgató tud értékítéletet alkotni a sértettéről, azon egyszerű oknál fogva, mivel a tények meggyőző ereje nagyobb. Ezért hisznek az emberek a tényeknek (tényállításnak) inkább, mint az értékítéletnek.

A tényállásszerűség követelménye alapján tehát az első eldöntendő kérdés az, hogy az elkövető magatartása tényállítás, híresztelés, avagy kifejezés használata. Tényállításról van szó, ha az adott nyilatkozat alapjául meghatározott, egyedileg elhatárolt, objektív valósága szempontjából megvizsgálható esemény, történés szolgál. Ezzel szemben értékítélet, ha annak alapja nem egyedileg körülhatárolt esemény, vagy ha a következtetések láncolata annyira hosszú, oly mértékben áttételes, hogy az egyedileg körülhatárolt, meghatározott események már nem úgy jelennek meg, mint a megnyilatkozás alapja. Minden értékítélet viszonyítást foglal magában, és minden értékítéletnek

általánosító tendenciája van. Az értékítélet valójában nem más, mint kifejezési mód egyszerűsítése, tehát a tényállítás sommásítása.

Végezetül a Kúria a hivatkozott határozatában összegzésképpen rögzítette, hogy odafigyelést igényel annak eldöntése, hogy mikor van tényállítás, aminek veszélyessége a tények hitelével való rontás, és mikor van olyan leegyszerűsítés, ami mögött valójában semmi tényre való vonatkozás, vonatkoztathatóság nincs, és az ekként nem más, mint értékítélet. Utóbbi büntetőjogilag nem akadályozott, feltéve, hogy az nem gyalázkodás.

A Kúria által lefektetett kritériumokat az ítélőtábla még a következő - ugyancsak általános érvényű - és jelen ügy megítélése szempontjából releváns szempontrendszerrel egészíti ki.

A rágalmazás és a becsületsértés közötti szubszidiárius viszonyra tekintettel az inkriminált cselekmény minősítése során mindig a rágalmazás tényállását kell kiindulópontnak tekinteni és csak az ott megállapított törvényi feltételek hiánya esetében lehet a cselekményt becsületsértésnek minősíteni. Mindebből következően a rágalmazás vétségének megvalósulása esetén az azonos sértett(ek) sérelmére azonos alkalommal elkövetett becsületsértés beleolvad a rágalmazásba.

A rágalmazás bűncselekmény megállapításához valamennyi tényállási elem megvalósulása szükséges, így többek közt a kijelentésnek a tényállítás fogalmát ki kell meríteni. A tény fogalma alá tartozik valamely, a múltban bekövetkezett vagy a jelenben tartó cselekmény (cselekedet, magatartás), történés (jelenség, esemény), továbbá állapot (BH 1994. 171.). Ehhez képest a rágalmazás megvalósulásához szükséges tényállításon olyan, a sértett magatartását egyedileg felismerhetően meghatározó nyilatkozatot, kijelentést kell érteni, aminek tartalma valamely múltban megtörtént, vagy jelenben történő esemény, jelenség, állapot (BH 2009. 135.).

A rágalmazás törvényi tényállása nem a valótlan tény állítását vagy híresztelését, hanem a becsület csorbítására alkalmas tény állítását vagy híresztelését rendeli büntetni. A rágalmazás bűncselekményének megvalósulása szempontjából tehát annak van döntő jelentősége, hogy az állított vagy híresztelt tény a becsület csorbítására alkalmas-e, a becsület csorbítására nem alkalmas tény állítása vagy híresztelése ugyanis bűncselekményt nem valósít meg.

Amint arra a másodfokú bíróság is helytállóan utalt, a becsület csorbítására alkalmasság a rágalmazás és a becsületsértés bűncselekmény törvényi tényállásának objektív ismérve, ebből következően nem a passzív alany, a sértett egyéni megítélése, szubjektív értékítélete, esetleges érzékenysége alapján kell megítélni, hogy a tényállítás, a híresztelés, illetve a kifejezés használata alkalmas-e a becsület csorbítására, hanem e kérdésben az objektív értelmezés az irányadó. A társadalomban kialakult általános megítélés, az általános erkölcs és közfelfogás az, amelynek figyelembevételével kell eldönteni, hogy az adott tény állítása vagy híresztelése, illetve az adott kifejezés használata alkalmas-e a becsület csorbítására.

A becsületsértés bűncselekmény jogi tárgya a társadalmi megbecsülés és az emberi méltóság. Megállapíthatóságához az egyéb törvényi feltételek fennállta mellett szükséges, hogy az adott kifejezés alkalmas legyen a becsület csorbítására. A becsület csorbítására alkalmas minden, másra vonatkozóan használt kifejezés, amely sérti az emberi méltóságot, ilyennek tekintendők az érintett személy szellemi képességeire, jellembeli tulajdonságaira, szokásaira, vagy testalkatára vonatkozó sértő kifejezések, amelyek rendszerint durva általánosítás formájában kifejezett, megvető, lealacsonyító értékítéletet tartalmaznak. Előadható egyetlen szóval, de egy történet keretében, durva szitkozódással, viccesen, avagy tárgyilagos formában is. Általában a becsületsértést valósítják meg

azok a sértő nyilatkozatok, amelyek a kívülállók szerinti megítélés alapján a sértett becsületéről, jelleméről vagy egyes tulajdonságairól szóló jellemzést foglalnak magukban.

Az előzőekben írtakra figyelemmel az ítélőtábla megállapította, hogy a törvényszék törvényesen jutott arra a következtetésre, hogy a felülbírálat tárgyát képező egyetlen mondat sem tényállításnak, sem tényre közvetlenül utaló kifejezésnek nem minősül, így a rágalmazás bűncselekmény - tényállítás vagy tényre közvetlenül utaló kifejezés hiányában - nem valósulhatott meg, ezért helytállóan járt el, amikor azt is megvizsgálta, hogy az inkriminált megnyilvánulás nem merítette-e ki a becsületsértés törvényi tényállását.

A becsületsértés vétsége körében szükséges rámutatni, hogy az emberi méltóság sérelme keretében a társadalomban kialakult érintkezési szabályok megszegésének a változatai eltérőek lehetnek. A kulturált emberi magatartástól idegen a durva tapintatlanság, a neveletlenség, a szitkozódás, az ízléstelenség, a gúnyolódás, és ezen kívül még vannak más olyan viselkedési formák, amelyek társadalmilag és etikailag elítélendők ugyan, de nem teszik szükségessé a büntetőjogi eszközök igénybevételét.

A vád tárgyává tett „bosszúálló”, „anyagias”, „jogilag és erkölcsileg védhetetlen tulajdonságokkal rendelkező” kifejezések erős hangvételű kritikai megnyilvánulások, amelyekkel a vádlottak kizárólag azt akarták határozott stílusban kifejezésre juttatni, hogy a legkisebb mértékben sem tudnak azonosulni a magánvádló jellemével és cselekedeteivel, azonban valamely véleménynek a kulturált viselkedés eszközeinek mellőzésével történt kifejezése, még ha az a passzív alany érzékenységet sértette is, a becsület csorbítására alkalmasság hiányában nem eredményezhet büntetőjogi felelősségre vonást.

A hasonló nyilatkozatások kizárólag a kulturált megnyilvánulás hiányaként értékelhetők, azonban a helyes és elvárt érintkezési formák kialakítása nem a büntetőjog feladata, így a kifogásolt kifejezések, még ha a jelen büntetőeljárás tárgyát képező nyers formában is fogalmazzák meg, nem vonhatnak maguk után büntetőjogi következményeket, különös tekintettel a büntetőjog ultima ratio jellegére, melynek értelmében kizárólag a legkirívóbb, azaz a legvégső esetekben kell fellépni a büntetőjog eszközrendszerével.

A harmadfokú bíróság tehát megállapította, hogy az idézett kifejezések büntetőjogi értelemben nem alkalmasak a becsület csorbítására, ezért annak vizsgálata, hogy azok az adott szöveggörnyezetben milyen mértékben leegyszerűsítések, absztraháltak, sommásítottak, már nem is szükséges. A becsület csorbítására alkalmasság, mint törvényi tényállási elem hiánya miatt a becsületsértés bűncselekmény megállapíthatóságához nélkülözhetetlen Btk. 227. § (1) bekezdés a), illetve b) pontjában rögzített feltételek fennállásának elemzése is nélkülözhető.

A másodfokú bíróság tehát helytállóan döntött, amikor a vádlottakat az ellenük emelt vád alól felmentette, azt a harmadfokú bíróság a korábban már kifejtettek szerint kizárólag annyiban pontosította, hogy mellőzte a folytatólagos elkövetésre utalást, továbbá az ítélőtábla észlelte, hogy a másodfokú ítélet rendelkező része elírás miatt végzésnek jelölte meg a kerületi bíróság ügydöntő határozatát, ezért azt ítéletre javította ki.

A másodfokú bíróság a felmentő rendelkezés jogalapját az eljárásakor hatályban volt törvénynek megfelelően hibamentesen jelölte meg, azonban figyelemmel arra, hogy 2018. július 1. napján hatályba lépett a 2017. évi XC. törvény (Be.), ezért a harmadfokú bíróság a Be. 868. § (1)

bekezdésére figyelemmel a bűncselekmény hiányos felmentés törvényhelyét a Be. 566. § (1) bekezdés a) pontjára módosítja.

A másodfokú bíróság ítéletének egyéb rendelkezései is törvényesek voltak, azonban az ítéletábra ugyancsak a jogszabályváltozásra tekintettel a bűnügyi költségre vonatkozó rendelkezés törvényhelyét a Be. 145. § (1) bekezdés b) pontjára is figyelemmel, a Be. 782. § (1) bekezdésére változtatja meg.

A harmadfokú bíróság észlelte, hogy a magánvádló elmulasztotta leróni a másodfellebbezési illetéket, ezért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 52. § (1) bekezdése értelmében - miszerint magánvádas eljárásban a fellebbezés illetéke 10.000,- forint - az ítéletábra leletezés terhe mellett kötelezte a magánvádlót az illeték összegének utólagos megfizetésére.

Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéletábra mint harmadfokú bíróság a Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság ítéletét - a Be. 617. §-ára tekintettel - a Be. 598. § (1) bekezdés b) pontjában írt fellebbezési tanácsülésen, a Be. 623. §-a alapján helybenhagyta.

Budapest, 2018. év szeptember hó 20. napján

Dr. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

Dr. Patassy Bence s.k. . Vincze Piroska s.k.
előadó bíró bíró

A Fővárosi Törvényszék mint másodfokú bíróság 26.Bf.5479/2018/7-I. számú ítélete a Fővárosi Ítéletábra mint harmadfokú bíróság 1.Bhar.111/2018/6. számú végzése által 2018. szeptember 20. napján jogerőre emelkedett.

Budapest, 2018. év szeptember hó 20. napján

. Rédei Géza s.k.
a tanács elnöke

A kiadmány hitelül:

tisztviselő